

Smjena Nikole Poplašena

Visoki predstavnik, Carlos Westendorp, je danas smijenio Nikolu Poplašena sa funkcije predsjednika Republike Srpske. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Visoki predstavnik je donio ovu odluku nakon što je primio pismo od predsjednika Poplašena u kojem on odbija zahtjeve Visokog predstavnika u vezi sa njegovim nezakonitim nastojanjima da smijeni premijera Vlade Republike Srpske, Milorada Dodika.

Predsjednik Nikola Poplašen je zloupotrijebio svoja ovlaštenja i blokirao volju naroda Republike Srpske time što je kočio implementaciju izbornih rezultata, odbijao da poštuje odluke Narodne skupštine, kao i time što je konstantno djelovao s ciljem ometanja formiranja zakonite vlade koju bi podržala Narodna skupština. Predsjednik Poplašen je vršio opstrukciju implementacije Općeg okvirnog sporazuma za mir i djelovao u pravcu stvaranja nestabilne situacije u Republici Srpskoj, čime je doveo u opasnost mir kako u Republici Srpskoj, tako i u čitavoj Bosni i Hercegovini.

Posebno slijedeće aktivnosti predsjednika Poplašena su primorale Visokog predstavnika da ga smijeni:

- Djelovao je protiv demokratskih principa i zloupotrijebio ovlaštenja predsjednika tako što je prilikom imenovanja premijera Vlade odbio da se konsultira sa strankama i koalicijama koje su zastupljene u Narodnoj skupštini, te odbijanjem imenovanja na mjesto premijera Vlade onog kandidata za kojeg je dokazano da uživa podršku većine u Narodnoj skupštini.

- Osporio je Narodnu skupštinu i prekinuo rad Vlade time što je suprotno demokratskim principima namjerno predlagao čitav niz kandidata na mjesto premijera Vlade za

koje se znalo da ne mogu dobiti potrebnu većinu u Narodnoj skupštini, ili pak one koji nisu ni prihvatili mandat, čime je ostavio narod Republike Srpske bez one vlade koju već gotovo šest mjeseci Narodna skupština podržava. Ometao je politički proces i nesmetanu implementaciju daytonskog procesa. Od predsjednika Poplašena se, bez obzira na njegove lične preference, tražilo da se pokori volji glasača Republike Srpske koja je izražena kroz većinu poslanika u Narodnoj skupštini.

- Vršio je opstrukciju volje naroda i osporavao njegove predstavnike tako što je odbijao da potpiše zakone koji su usvojeni većinom glasova u Narodnoj skupštini na propisan i legalan način.

- On je namjerno i maliciozno zloupotrijebio pretposljednji stav člana 94. Ustava Republike Srpske u cilju neustavnog smjenjivanja vršioca dužnosti Premijera time što je omogućio manjini poslanika da se suprotstave volji većine u Narodnoj skupštini kojoj je premijer Vlade odgovoran u skladu sa prvim stavom tog istog člana. Na taj način je nastojao izazvati krizu vlade.

- Ignoriso je Opći okvirni mirovni sporazum i Ustav Bosne i Hercegovine time što je javno osporavao odluku Visokog predstavnika u pogledu Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa civilnom komandom nad oružanim snagama.

- Ovom nezakonitom radnjom je podstakao i proizveo neodrživu institucionalnu i ustavnu situaciju u Republici Srpskoj, kao i narastajuću političku i socijalnu nestabilnost. Time je zaprijetio miru, što je u suprotnosti sa Općim okvirnim sporazumom za mir.

Sve ovo naprijed navedeno čini jedan uznemiravajući i neprihvatljiv obrazac namjernih pokušaja opstruiranja implementacije Općeg okvirnog sporazuma za mir.

U cilju zaštite funkcije predsjednika Republike Srpske kao

institucije, i zaštite legitimnih interesa naroda Republike Srpske, Visoki predstavnik je smijenio Nikolu Poplašena sa funkcije predsjednika Republike Srpske, te mu zabranjuje da koristi bilo koja prava, privilegije ili ovlaštenja te funkcije.

Njegova zamjena bi trebala biti osigurana putem relevantnih odredbi zakona Republike Srpske koje u tom slučaju predviđaju da bi na njegovo mjesto trebao doći potpredsjednik Republike Srpske, ili ukoliko to ne bude slučaj, onda je to osoba imenovana u skladu sa općeprihvaćenom praksom.

Visoki predstavnik je svoju odluku donio koristeći svoja ovlaštenja koja su mu data članom 5. Aneksa 10 Općeg sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je Visoki predstavnik *“na teritoriji njegovog djelovanja konačan autoritet za tumačenje Sporazuma o civilnoj implementaciji mirovnog sporazuma,”* i članom II (1) (d) tog istog Aneksa kojim se Visoki predstavnik ovlaštava da *“pomogne, kada Visoki predstavnik to smatra potrebnim, u rješavanju svih poteškoća koje se javljaju u vezi sa civilnom implementacijom.”* U članu I.1. pomenutog Aneksa se kaže da termin *“civilna implementacija”* naročito obuhvata *“uspostavu političkih i ustavnih institucija u Bosni i Hercegovini.”*

U tumačenju ovih ovlaštenja, Vijeće za implementaciju mira je na svojoj konferenciji održanoj u Bonnu 10. decembra 1997. godine, u podstava (c) stava XI.2 Zaključaka Konferencije, ovlastilo Visokog predstavnika da poduzme mjere protiv osoba na javnim funkcijama za koje ustanovi da krše pravne obaveze preuzete prema Mirovnom sporazumu ili uvjetima njegove implementacije. Vijeće za implementaciju mira je potvrdilo ova ovlaštenja u Odjeljku X Aneksa Madridske deklaracije od 16. decembra 1998. godine.

Prilikom donošenja ove odluke, Visoki predstavnik je takođe uzeo u obzir i član 15.35 Pravila i propisa Privremene izborne komisije.